

Nová stálá expozice o těžbě uranu na Českolipsku míří do finále

28. 12. 2021 13:36

Mnoho tváří má historie Českolipska. Jednou z nich je i těžba uranu, jejíž základy byly položeny objevem této rudy v podzemí nedaleko Hamru na Jezeře počátkem šedesátých let minulého století. Tuto etapu minulosti regionu přiblíží nová stálá expozice ve Vlastivědném muzeu a galerii v České Lípě. K vidění bude po otevření muzea v březnu příštího roku.

„Nyní již muzejníci pracují na kompletním dokončení expozice před jejím otevřením veřejnosti. Tyto finální práce spočívají hlavně v drobné elektrikářské práci, grafickém a výtvarném zpracování popisů a tvorbě drobných kulis expozičního prostoru. Pevně věřím, že bude tato expozice atraktivním tématem jak pro místní, tak i pro návštěvníky Českolipska,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně hejtmanky pro resort kultury, cestovního ruchu a památkové péče.

Expozici umístili pracovníci muzea ve sklepě hlavní budovy kláštera, v němž muzeum sídlí. Prostor se postupně měnil ze surového staveniště, které vypadalo na první pohled velice chaoticky a neuspořádaně, na pomyslné důlní prostředí, ve kterém má dnes již každý exponát své správné a do uměle navozené těžby zasazené místo. Stěžejními prvky jsou zejména důlní výztuže, které slouží zároveň i jako expoziční vitríny; mezi nejzajímavější exponáty patří zejména důlní kolejová mechanizace, která se v uranových dolech v Hamru, a nejen tam, používala.

„Chceme představit uranové hornictví v našem regionu včetně jeho sociálních a kulturních aspektů. Kontroverzní téma těžby uranu dnes přináší velice zajímavá fakta, která ovlivňovala celkové dění na Českolipsku a Liberecku. Mnoho z nich bylo uloženo i v našich muzejních depozitářích, a proto se také naše expozice zaměřuje především na tradiční hornictví, které s sebou nese i určitá specifika,“ dodal Petr Mužák, geolog muzea a autor expozice.

S vlastním příběhem se budou moci návštěvníci seznámit na doprovodných panelech, kde se dozví o objevu uranu, o původním významu Stráže pod Ralskem a Hamru na Jezeře, o průzkumu v české křídové pánvi, těžbě a výsledném zpracování uranu, o technickém rozvoji,

uranové kultuře a mezinárodním kontextu. Dozvědí se také třeba o takzvaném žlutém koláči, což je označení polotovaru pro jaderné palivo.

Aby byla expozice co nejzajímavější, jsou v ní k vidění uranové minerály i z jiných ložisek nacházejících se v České republice, které při dopadu ultrafialového světla světélkují. Nezapomnělo se ani na interaktivní prvky, jakými jsou například reliéfní mapa, ve které jsou zaneseny body původních šachet, které jsou navíc ve 2D vylaserovány ve skle, funkční rozvody ventilace, drobné světelné a zvukové efekty a další zajímavosti. To vše doplňují autentické snímky horníků, kteří fárali na uranových dolech v Hamru.